Homilia

En motiu del dia dels Fidels Difunts i per les* víctimes de l'accident de trens a *Urda (Toledo), Catedral de Tarragona, 2 de novembre de 2026

Germans i germanes estimats en el Senyor,

En aquesta celebració de la Commemoració de tots els fidels difunts, ens apleguem a la nostra Catedral —sempre a redós de la novena a la Mare de Déu del Claustre— amb el cor ple de records, d'afectes i, potser, també de ferides que el pas del temps no ha aconseguit tancar del tot. Avui, d'una manera particular, fem presents davant el Senyor les persones que hem estimat i que ja han traspassat el llindar de la mort: els nostres familiars, els amics, els preveres i diaques que ens han acompanyat, les persones que han format part de la nostra vida i que ara enyorem.

La mort ens posa davant del misteri més profund de la nostra existència. Ens recorda que la vida és un do preciós, però també fràgil; que estimem de debò, però que no podem retenir per sempre aquells que estimem. I quan la mort ens pren algú estimat, ens adonem que hi ha absències que cap paraula no pot omplir i preguntes per a les quals no trobem una resposta immediata.

Per això, avui no venim a aquesta Catedral per amagar la tristesa, sinó per presentar-la al Senyor. No venim a negar les llàgrimes, sinó a deixar que siguin acollides per aquell que ha plorat davant la tomba del seu amic Llàtzer. El Déu en qui creiem no és aliè al nostre dolor. En Jesucrist, Déu mateix ha entrat en la nostra història, ha conegut l'amistat, ha experimentat el sofriment i ha tastat la mort. Per això podem confiar-li les nostres llàgrimes amb la certesa que no ens mira des de lluny, sinó que ens acompanya des de dins de la nostra mateixa humanitat.

1. «El record del meu sofriment és amarg i verinós; però tinc present una cosa que em dona esperança»

La primera lectura, del llibre de les Lamentacions, ens ofereix una paraula d'una profunditat extraordinària. El seu autor no amaga el dolor. Parla de l'amargor de l'ànima, de la

manca de pau, de la sensació d'haver perdut tota esperança. És la pregària d'algú que coneix la foscor i que no vol dissimular-la amb paraules fàcils.

Però, enmig d'aquesta foscor, s'obre una escletxa de llum: «La gràcia del Senyor no s'ha acabat, la seva misericòrdia no s'extingeix. Es renoven cada matí, és immensa la seva fidelitat» (cf. Lm 3,22-23).

Vet aquí el cor de la nostra fe: no és que el dolor desaparegui, sinó que el dolor no té l'última paraula. No és que la mort deixi de ser un misteri que ens trasbalsa, sinó que aquest misteri ha estat habitat per l'amor de Déu. No és que tinguem totes les respostes, sinó que tenim algú en qui podem confiar quan les respostes ens falten.

La fe cristiana no ens demana que deixem d'enyorar els qui han mort. L'enyorança és, sovint, la forma que pren l'amor quan ja no pot expressar-se a través d'una presència física. Recordem una veu, un gest, una conversa, una mà que ens sostenia, una paraula que ens va ajudar a continuar caminant. I, de vegades, recordem també allò que hauria pogut ser i no va arribar a ser, les paraules que no vam dir, les reconciliacions que van quedar pendents.

Tot això ho podem posar avui davant de Déu. La seva misericòrdia és més gran que les nostres febleses, més forta que els nostres remordiments i més profunda que les nostres ferides. Encomanem els nostres difunts a aquesta misericòrdia infinita, perquè el Senyor, que coneix cadascú pel seu nom i sap de quin fang som fets, els aculli en la plenitud de la seva pau.

I nosaltres, que continuem caminant, aprenguem a estimar millor, a perdonar més de pressa, a no ajornar els gestos de tendresa i a dir a temps les paraules que poden fer bé. La commemoració dels difunts no ens parla només del final de la vida; ens recorda també com volem viure-la.

2. «Que els vostres cors s'asserenin. Confieu en Déu, confieu també en mi»

L'Evangeli que acabem d'escoltar ens porta al cenacle, en aquella hora íntima en què Jesús s'acomiada dels seus deixebles. Ell sap que s'acosta la seva passió. Els deixebles perceben que alguna cosa decisiva està a punt de passar i tenen por. I és precisament en aquell moment quan Jesús els diu: «Que els vostres cors s'asserenin».

Jesús no els ofereix una explicació detallada de tot el que ha de succeir. No els estalvia l'experiència del sofriment. Els ofereix quelcom més profund: la seva presència, la seva paraula i la promesa d'una comunió que ni tan sols la mort podrà destruir.

«A casa del meu Pare hi ha lloc per a tots». Quina promesa tan consoladora! La nostra vida no es perd en el no-res, ni les persones que hem estimat queden reduïdes a un record que lentament s›apaga. La nostra destinació última és Déu mateix. Hem estat creats per amor i estem cridats a viure eternament en l›amor.

La vida eterna no és, per a nosaltres, una simple prolongació indefinida de la vida present. És la participació plena en la vida de Déu, la comunió definitiva amb el Pare, el Fill i l'Esperit Sant, on tot allò que en nosaltres és fràgil serà transformat i on l'amor arribarà a la seva plenitud.

I com hi arribem? Jesús ens dona una resposta que és, alhora, una promesa i una invitació: «Jo soc el camí, la veritat i la vida». No ens diu únicament que coneix el camí, sinó que ell mateix és el camí. La nostra esperança no descansa en una idea abstracta sobre el més enllà, sinó en una persona viva: Jesucrist mort i ressuscitat.

Per això, quan avui preguem pels nostres difunts, no ens limitem a evocar el seu passat. Els confiem al Senyor ressuscitat. Demanem que els purifiqui de tot allò que en ells encara necessitava ser transformat i que els faci participar de la plenitud del seu Regne. I, alhora, demanem per nosaltres la gràcia de viure amb una esperança que no sigui evasió, sinó força per estimar, servir i perseverar.

3. Urda: el dolor d'una tragèdia que ens commou a tots

Enguany, aquesta celebració adquireix una ressonància particular. Fa pocs dies, el greu accident ferroviari ocorregut a prop d'Urda, a la província de Toledo, ha colpit profundament tot el nostre país. Darrere les xifres de les víctimes hi ha persones concretes, vides plenes de projectes, famílies, amistats, infants, pares i mares, persones que viatjaven potser per motius de feina, per retrobar-se amb els seus o simplement per continuar la vida quotidiana. El balanç provisional d'aquesta tragèdia és de desenes de morts i nombrosos ferits.

Davant d'un esdeveniment tan dolorós, les paraules semblen insuficients. ¿Què podem dir a una mare que ha perdut un fill, a uns fills que han perdut els pares, a una família que esperava algú que ja no tornarà? No podem oferir explicacions que esvaeixin el dolor, ni podem pretendre comprendre tots els interrogants que neixen davant d'una mort tan sobtada i tràgica.

Però sí que podem fer tres coses fonamentals: pregar, acompanyar i estimar.

En primer lloc, **pregar**. Avui, des de la Catedral de Tarragona, volem unir la nostra pregària a la de l'Església que pelegrina a Toledo i a la de tantes persones que aquests dies han elevat el seu clam al Senyor. Encomanem a la misericòrdia de Déu totes les persones que

han perdut la vida en aquest accident. Demanem també per les persones ferides, perquè es recuperin; per les famílies que viuen hores d'angoixa; i per tots aquells que han vist trasbalsada la seva existència per aquesta tragèdia.

En segon lloc, **acompanyar**. La fe no ens permet contemplar el sofriment dels altres com si fos una realitat distant. Quan un germà pateix, alguna cosa de tots nosaltres queda ferida. La comunió dels sants, que professem en el Credo, ens recorda que estem units en Crist més enllà de les distàncies i que cap sofriment humà no ens hauria de deixar indiferents. Avui volem expressar la nostra proximitat fraterna a les famílies afectades i a tota l'arxidiòcesi de Toledo. Que sentin que no estan soles, que el seu dolor és escoltat i que la nostra pregària les acompanya.

I, en tercer lloc, **estimar amb gestos concrets**. Enmig de la tragèdia, els equips d'emergència, els professionals sanitaris, els voluntaris i tantes persones que han ajudat les víctimes ens recorden que la solidaritat és capaç d'obrir camins d'esperança fins i tot en les hores més fosques. Donem gràcies per aquesta generositat i demanem que no s'apagui quan l'actualitat ens porti cap a altres notícies. Que aquesta tragèdia ens ajudi a valorar més la vida, a tenir cura els uns dels altres i a treballar perquè la seguretat, la responsabilitat i el respecte per cada persona siguin sempre una prioritat.

Germans i germanes, la pregària pels difunts ens compromet amb els vius. No podem canviar el que ha succeït, però podem fer que el dolor dels qui pateixen no es converteixi en solitud. No podem retornar la vida a les víctimes, però podem sostenir les seves famílies amb la nostra solidaritat i la nostra proximitat. I podem demanar que, enmig de tanta foscor, la llum de Crist ressuscitat mantingui viva l'esperança.

4. La mort no trenca l'amor que Déu ha fet etern

Tornem, finalment, a la nostra pròpia vida i als nostres difunts. Cadascú de nosaltres porta noms i rostres al cor. Potser hi ha una cadira buida a casa, una absència que es fa especialment dolorosa en les celebracions familiars, una persona que enyorem quan ens passa alguna cosa bona o quan travessem una dificultat. La litúrgia d'avui ens convida a posar tots aquests records en mans del Senyor.

La nostra esperança no consisteix a dir que la mort no importa. Importa, i molt, perquè la persona humana és estimada per Déu i perquè els vincles que construïm formen part de la nostra història. La mort ens fereix precisament perquè estimem. Però la fe ens anuncia que l'amor autèntic no queda aniquilat per la mort: és acollit, purificat i portat a plenitud en Déu.

Per això, avui recordem els nostres difunts, preguem per ells i ens deixem interpel·lar pel testimoni de la seva vida. Si ens van estimar, que aquest amor continuï donant fruit en no-

saltres. Si ens van ensenyar a servir, que continuem servint. Si ens van transmetre la fe, que no deixem d'alimentar-la i comunicar-la. Si ens van mostrar el camí del perdó, que siguem també nosaltres instruments de reconciliació.

I quan ens arribi l'hora de travessar el llindar de la mort, que puguem fer-ho confiats en aquell que ens ha dit: «Jo soc el camí, la veritat i la vida».

Germans i germanes, sortim d'aquesta celebració sense oblidar les llàgrimes, però sostenint-nos en l'esperança. Que Maria, la Mare de Jesús —sota l'advocació de la Mare de Déu del Claustre—, que va romandre dreta al peu de la creu i va participar de l'alegria de la Resurrecció, acompanyi els qui ploren, sostingui els qui han perdut els seus éssers estimats i ens ajudi a caminar amb confiança.

I que el Senyor concedeixi als nostres difunts, als difunts de les nostres famílies i comunitats, i a totes les víctimes de la tragèdia d'Urda, el repòs etern i la llum perpètua.

Que el Senyor ens concedeixi la gràcia de viure en l'esperança, de morir en la fe i de retrobar-nos tots un dia a la casa del Pare, on ja no hi haurà mort, ni dol, ni crits, ni sofriment, perquè Déu eixugarà totes les llàgrimes dels nostres ulls. Amén.